

Yhteisöllinen osallistumis-, tuki- ja koulutustoiminta

Toimintasuunnitelma v. 2011

1. YLEISTÄ

Kotikartanoyhdistys ry on järjestöjen vuonna 1996 perustama yleishyödyllinen yhdistys, joka tarjoaa ihmisläheisen toimintaympäristön kansalaisille, jäsenjärjestöille ja monille muille toimijoille Joensuun seudulla ja koko Pohjois-Karjalassa. Yhdistyksen perustajajärjestöjä oli 16, nyt jäsenjärjestöjä on 44.

Yhdistyksen tarkoituksena on

Ennaltaehkäisevä ja kuntouttava mielenterveystyö ja järjestölähtöinen kriisiauttaminen

Yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten elämänmahdollisuuksien ja työelämävalmiuksien edistäminen sekä hyvinvoinnin edistäminen

Monimuotoisen kansalaisia hyödyttävän työ-, toiminta- ja kohtaamispaikan ylläpitäminen ja kehittäminen

Kansalaisjärjestötoiminnan edistäminen tarjoamalla toimintaympäristö, koulutusta ja virkistystoimintaa sekä osallistumalla maakunnalliseen järjestötoiminnan kehittämiseen.

Arjen hyvinvoinnin murros on tuonut mukanaan ennustamattomuutta, epävarmuutta ja eriarvoisuutta yhteiskuntaan. Vaikka työttömyys on kääntynyt laskuun ja elinkeinoelämän sekä kansantalouden elpyminen ovat jo nähtävissä, osa kansalaisista elää hyvinvoinnin ulottumattomissa. Heidän kohdallaan pitkäaikainen työttömyys, asunnottomuus, päihde- ja/tai mielenterveysongelmat, epävarmuus ja turvattomuus, köyhyys ja ylivelkaantuminen ovat usein kasaantuneet.

Kotikartanoyhdistys ry:n perustoiminnat kaikki ovat kokonaisvaltaisesti terveyttä ja hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä ja/tai syrjäytymiskierteitä katkaisevia. Työllä ja tekemisellä työpajoissa on merkittävä vaikutus ihmisen hyvinvointinsa kokemisessa. Työ- ja erilaiset ryhmätoiminnat antavat kokemuksen kuulumisesta yhteisöön. Mielekkään tekemisen kautta osallistujat saavat onnistumisen kokemuksia ja luottamus omaan itseen vahvistuu. Toiminnan onnistumisen edellytyksenä moniammatillinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä Kotikartanon toimihenkilöiden monipuolinen, ajan tasalla oleva osaaminen.

Kotikartanon katon alla toimii moninainen, erilaisten ihmisten muodostama yhteisö, jossa arvostetaan ja kunnioitetaan erilaisuutta, annetaan jokaiselle mahdollisuus osallisuuteen ja tekemiseen sekä hyödyntää omaa asiantuntijuuttaan ja osaamistaan.

Painopisteet vuodelle 2011

Monimuotoisen kansalaisia hyödyttävän kohtaamis-, toiminta- ja työ paikan ylläpitäminen ja kehittäminen

Hyvinvoinnin ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen

Kansalaisjärjestötoiminnan edistäminen

2. MONIMUOTOISEN KANSALAISIA HYÖDYNTÄVÄN KOHTAAMIS-, TOIMINTA- JA TYÖPAIKAN YLLÄPITÄMINEN

Kotikartano ympäristöineen mahdollistaa erilaisten ja eri elämäntilanteissa olevien kansalaisten yhteisön, joka edistää osallistujien elämänhallintaa, vähentävää yksinäisyyttä ja eristyneisyyttä. Yhteistyökumppaneille avoin, käytettävissä oleva toimintapaikka tuo synergia etua paikalliseen ja alueelliseen vapaaehtoistoimintaan ja sen koordinointiin.

Haettavalla Ray:n Ak - avustuksella katetaan tähän toimintaan kohdentuvat Kotikartanon tilavuokrat, henkilöstökulut sekä toiminnasta aiheutuvat hallinnolliset ja toimintakulut. Ympäristöä tiloja ja toimintaa ideoidaan, suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lähialueen asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa Näin voidaan tarjota mahdollisimman monille kansalaisille toimintaympäristö ja yhteisöllisyydestä syntyvää tukea. Järjestöille ja yhteistyökumppaneille tarjotaan tiloja ja toimintaympäristö heidän omiin toimintoihinsa.

Pajatoiminnat kehittävät ja ylläpitävät toimintoja, tiloja ja välineitä pajoissa, tarjoavat tarpeista lähtevän tekemisenpaikan eri syistä syrjäytyneille/syrjäytymisuhanalaisille henkilöille päivä- ja ryhmätoimintoihin. Toimintoja ja ohjausta sekä välineitä tarjotaan myös yksittäisten kansalaisten (mm. kädentaidot) ja Kartanon väen käyttöön. Jäsenjärjestöille tarjotaan koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin tiloja ja toimintaympäristö sekä ruoka- ja majoituspalveluja.

Kotikartanon lähiympäristöön on tulossa uusi asutus-alue, joka lisää huomattavasti kansalaisten kohtaamis- ja toimintapaikkojen tarvetta. Yhteistyössä asukasyhdistyksen ja lähion asukkaiden kanssa kehitetään ja rakennetaan Kotikartanon pihapiiriä, jotta se edistää osaltaan eri-ikäisten kansalaisten harrastus ja liikunta mahdollisuuksia. Kotilaavun ympäristöön rakennetaan Perinnepiha tyyppistä aluetta nuotiopaikkoineen. Puutarha ja lampaat tuovat kesäisin lisän ympäristöön.

Kartanon väelle tarjotaan pieniä palstoja puutarhaviljelyyn.

Kotikartanon IT-kammarin ATK- kurssit, ohjaus ja tuki sekä mahdollisuus tietokoneiden käyttöön lisäävät kansalaisten tietoyhteiskuntaan osallistumista. Yhä useammat palvelut tarjotaan kansalaisille verkkopalveluina ja tämä vaatii kaikilta ATK:n perustaitojen osaamista. Jotta Kotikartanoyhdistys ry voi edelleen tarjota tietotekniikan ohjausta ja opetusta edellyttää ajan mukaisia laitteita ja ohjelmia IT – kammarissa.

Kartanolla on huomattu, että osalla henkilöistä, jotka karsastavat tietokoneen käyttöä ja koulutusta, on erilaisia ja eriasteisia oppimisvaikeuksia.

Joensuun seudun erilaisten oppioiden kanssa käynnistetään Kotikartanolla Opinpesä, josta saa tietoa ja materiaalia oppimisvaikeuksista. Siinä voi myös itse testejä oppimisvaikeuksien tunnistamiseksi.

Usein syrjäytymiseen, kesken jääneisiin opintojen, päihde- ja mielenterveysongelmiin liittyy tunnistamattomia oppimisvaikeuksia. Niiden tunnistaminen ja näkyväksi tekeminen voi olla sysäys itsetunnon paranemiseen, elämänhallinnan lisääntymiseen ja omien ongelmien käsittelyyn ja ratkaisuihin sekä tulevaisuuden suunnitteluun.

Oppimisvaikeuksien tunnistaminen auttaa myös ohjaajaa/ kouluttajaa oikeanlaisen tuen ja ohjauksen tarjoamisessa.

Tulostavoitteet v. 2011

1. Kotikartanolla kävijämäärä 30 000 henkilöä toimintavuoden aikana

Mittari: Atk-pohjaiset tilastot
Järjestöjen vapaaehtoistoimijat jaksavat paremmin (kyselyt)

2. Kansalaisten medialukutaitojen kehittyminen

Mittarit: ATK-opetusta ja ohjasta saaneiden määrä koulutustietokannasta
Osallistujien palaute ja itse arviointi
@- ja A-kortin suorittaneiden määrä

3. HYVINVOINNIN JA OSALLISTUMISMAHDOLLISUUKSIEN EDISTÄMINEN

Kotikartanoyhdistys kehittää ja toteuttaa toimintoja, joihin osallistuvat pääsääntöisesti henkilöt, joilla sosiaaliset ja taloudelliset vaikeudet, pitkäaikainen työttömyys, asunnottomuus, päihde- tai mielenterveysongelmat, köyhyys ja ylivelkaantuminen ovat kasaantuneet.

Mielenterveyskuntoutujille järjestetään mielekästä tekemistä pajoissa omien voimavarojen ja osaamisen puitteissa. Tekemistä tärkeämpää on osallistuminen yhteiseen toimintaan, sosiaalisen verkoston luominen ja ylläpitäminen sekä arjenhallinta taitojen kehittyminen. Nämä toiminnot toimivat osallistujille ponnahtuslautana joko opiskelemaan tai työvoimahallinnon palvelujen piiriin. Osalle henkilöistä tämä toiminta voi olla pysyväisluonteista.

Sosiaalista vahvistamista ja osallisuuden edistämistä pienryhmätöihin

Keskeinen painopiste on edelleen jäsenjärjestöjen tarpeisiin suunnattujen tukihenkilökoulutusten, mielenterveyskuntoutujien vertaisryhmätöiden ja ryhmäohjaajakoulutuksen sekä erityisesti jatkokoulutusten edelleen kehittäminen ja laajentaminen maakuntaan. Yhteistyötä tehdään jäsenjärjestöjen kanssa koulutuksien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Mielenterveyskuntoutujille suunnatut, säännöllisesti kokoontuvat suunnatut, säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät (Kirjavat -ryhmä ja Hell's Kitchen -ruoanlaittoklubi) jatkavat ohjattuina toiminnallisina vertaistukiryhminä.

Psykiatrisessa erikoissairaalahoitossa oleville henkilöille aloitetaan kokeiluna Kotikartanon työpajoissa kerhotoimintaa n. 1X/viikko. Toimintaa on ideoitu yhdessä sairaalan henkilöstön ja potilaiden kanssa. Kerhotoiminta auttaa kotiutumisasiän onnistumisessa, kehittää sairaalan ulkopuolista sosiaalista verkostoa ja aktivoi henkilöitä lähtemään harrastustoimintoihin.

Kotikuntoutusta tukevaa järjestölähtöistä vapaaehtois- ja harrastustoimintaa kehitetään yhteistyössä hoitavan tahon kanssa ja sitä toteutetaan Kotikartanon työpajoissa, lähiympäristössä sekä tutustutaan ohjatusti muihin tarjolla oleviin harrastusmahdollisuuksiin.

Syrjäytymisvarassa oleville ja jo syrjäytyneille henkilöille kehitetään käyttäjä lähitöisesti myös viikonlopputoimintoja. Toiminnoissa painotetaan liikunnan ja elämäntapojen merkitystä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

Kotikartanoyhdistys ry. tarjoaa tilat ja toimintaympäristön myös jäsenjärjestöjen toteuttamille ryhmä- ja tukitoiminnoille.

Järjestöille suunnatun koulutus – ja virkistystoiminnan tavoitteena on järjestöjen oman toiminnan vahvistaminen. Järjestöjen verkostoitumista ja yhteistyötä pyritään kehittämään järjestämällä jäsenjärjestöille yhteisiä tapahtumia ja kehittämisen foorumeja.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Kartanon väen koulutus- ja TYHY- toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä pajaohjaajien kanssa siten, että se parantaa tukityöllistyneiden arkielämäntaitoja ja jokaisen omia vahvuuksia, osaamista ja auttaa jatkopolkujen suunnittelussa. Vuonna 2011 jatketaan terveyden edistämiseen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisäämiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista ja edelleen kehittämistä koko kartanon väelle sekä järjestökentälle. Tässä apuna on Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulun Terveysalan koulutus opiskelijaharjoitteluiden yhteydessä.

Kotikartanon yhteisöllisyyden säilyttämisen kannalta maanantaisin pidettävät väen palaverit koetaan erittäin tärkeiksi. Palaverissa käsitellään Kartanon arjen asioita, kuullaan asiantuntija alustuksia, tietoiskuja ajankohtaisista ja yhteisön jäseniä puhuttavista asioista Kartanon väen ideoiden ja toiveiden pohjalta.

Koko talon yhteiset retket, liikunta- ja teemapäivät lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistujien joukkoon kuuluvuuden tunnetta.

Tulostavoitteet v. 2011

1. Kansalaisten kokema hyvinvointi ja arjenhallintataidot paranevat

Mittari: ATK-pohjainen palautekysely toimintoihin osallistujille

2. Järjestölähtöinen mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnan kehittäminen ja viikonlopputoiminnan kehittäminen syrjäytymisvaarassa oleville

Mittarit: Tilastot.
ATK-pohjaiset Asiakaspalautteet toiminnasta

4. KANSALAI SJÄRJESTÖTOIMINNAN EDISTÄMINEN

Toimintamme onnistumisen ja vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että yhteisöllämme on toimivat yhteistyösuhteet julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa ja riittävästi molemminpuolista tietoa toiminnoista ja palveluista. Järjestöjä ja yhteistyökumppaneita kutsutaan yhteisiin tuumaustalkoisiin ja ideointi-iltoihin yhteistyötä tehostamiseksi.

Kotikartanoyhdistys tarjoaa järjestötoimijoille ja yhteistyökumppaneille tiloja ja toimintaympäristön, majoitus ja ruokapalveluja järjestöjen omiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Kotikartanoyhdistys ry osallistuu Maakuntaliiton nimeämän järjestöasiain neuvottelukunnan työskentelyyn sekä sen asettaman vapaaehtoistoimijoiden koulutustyöryhmän toimintaan. Neuvottelukunnan tavoitteena on nostaa järjestöjen ääni maakunnalliseen suunnitteluun ja päätöksen tekoon ja saada järjestöt mukaan maakunnalliseen suunnittelutyöhön.

Kotikartano toimii alueellisten mielenterveystyötä tekevien järjestöjen työryhmän koolle kutsujana. Yhteisvoimin tuodaan yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten elinoloihin, elämänhallintaan, hyvinvointiin ja asemaan liittyviä epäkohtia ja muutosehdotuksia päättäjiin tietoisuuteen. Näin toimitaan yhdessä edellä mainittujen ryhmien edunvalvojina. Yksittäisten kansalaisten edunvalvontaa tehdään päivittäisessä yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

Järjestöille suunnatun koulutus – ja virkistystoiminnan tavoitteena on järjestöjen oman toiminnan vahvistaminen. Järjestöjen verkostoitumista ja yhteistyötä lisätään järjestämällä jäsenjärjestöille yhteisiä tapahtumia ja kehittämisen foorumeja.

Eri järjestöjen vapaaehtoistimijoille ja tukihenkilöille järjestetään virkistystoimintaa. Kerran vuodessa järjestetään yhteistyöverkoston kanssa laajempi vapaaehtois- ja tukihenkilötoiminnan seminaari, jossa paneudutaan erityisesti vapaaehtoistoimijoiden jaksamiseen.

Kotikartanoyhdistys ry on mukana toteuttamassa mielenterveysjärjestöjen yhteistä **Rätinki-lehteä**, joka toimii viestintä kanavana kaikille yhteistyökumppaneille ja tuo kuntoutujan äänen esille.

Tulostavoitteet v. 2011

1. Järjestöjen sekä järjestöjen ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö tiivistyy

Toimijoiden resursseja, osaamista ja voimavaroja hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi; yhdessä saadaan enemmän aikaan. Yhdessä järjestettyihin tilaisuuksiin osallistujien määrä lisääntyy

Mittarit: tilastot ja kyselyt

2. Kotikartanoyhdistys ry:n toiminnan merkitys yhteistyökumppaneiden kokemana

Mittari: Kysely yhteistyökumppaneille.

5. RESURSSIT VUODELLE 2011

Henkilöstöresurssit

Hallinto 1 1/2 henkilöä, ATK-paja 1 henkilö, Ruoka- ja majoituspalvelut 1/2 henkilöä, Tekstiilipaja 1/2 henkilöä, vertaisryhmä-, tuki- ja kurssitoiminta 1 henkilö

Henkilöstön osaamisen ajan tasalla pitäminen ja jaksaminen yhä haasteellisemmassa ohjaustyössä ovat tulevien vuosien haasteena. Toimihenkilöt osallistuvat työnohjaukseen ja henkilökohtaiset kehityskeskustelut käydään kaksi kertaa vuodessa.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastustoimintaa tuetaan mm. liikuntaseteleillä ja antamalla työaika 1h/viikko liikuntaan.

Taloudelliset resurssit

Toiminnan kokonaisbudjetti on 354 000€, RAY:n Ak – avustus 315 000, oman toiminnan tuottoja arvioidaan saatavan yhteensä 39 000€

Muut resurssit

Yhdistyksen **hallitus** osallistuu toiminnan kehittämiseen ja arviointiin.

Yhteistyöverkoston tarjoama **koulutus ja ohjaus**.

Yhdistyksellä on päivitetty työterveyshuollon ja työsuojelun suunnitelma. Erillistä tasa-arvosuunnitelmaa ei ole, mutta se huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kotikartanoyhdistys ry:n tiedotussuunnitelma valmistuu v.2011

Kotikartanoyhdistys ry:n laatukäsikirja valmistuu v. 2011

